

Iepurele a sărit de la subsol

Ca și în cazul Festivalului Național de Teatru, debutul Galei Teatrelor Naționale de la Cluj a însemnat un pas cu dreptul, confirmând virtuțile spectacolului **Slugă la doi stăpâni** de Carlo Goldoni, în regia lui Vlad Mugur, în care evoluția lui Valer Dellakeza contrazice aserțiunea cu privire la „disparația” actorilor din Naționalul craiovean sub tirania teatrului-imagina, instaurată de Silviu Purcărete. A urmat **Mantaua**, pe texte de Gogol și Bulgakov

„handicapatul” Dandanache. Uimirea atinge, însă, apogeul atunci când, în montarea moldovenilor de peste Prut, locul lui Cațavencu este luat de... doamna Cațavencu, o interpretă cu har și haz, chiar dacă, uneori, pusă în situații și atitudini de un comic îndoielnic, printre care și un salt acrobatic! Cei care ridică sala în picioare în hohote de râs sunt, însă, Farfuridi și Brânzovenescu, în interpretarea unor cunoscuți comici de la Teatrul „Satyricus” (Mihai Curagan și Jan

invitate printre „titularele” Galei și-au binemeritat întâlnirea cu publicul și criticii: **Mizantropul** de Molière, în regia lui Tompa Gábor, prezentat de Teatrul Maghiar din Cluj, și **Levantul**, după scrierea lui Mircea Cărtărescu, în adaptarea și regia Cătălinei Buzoianu. Dar, dacă ar fi să luăm în considerare capacitatea acestei Gale de a oglindi varietatea expresiilor regizorale sub semnul confruntării dintre *clasic și modern*, atunci putem spune că cele două ipostaze și-au aflat o foarte sugestivă concretizare în reprezentațiile cu **Nunta lui Krecinski**, în regia lui Felix Alexa, adusă la Cluj de Naționalul bucureștean, și, respectiv, **Livada de vișini** a Naționalului ieșean, spectacol regizat de Alexander Hausvater. În primul caz ne-am reîntâlnit cu o lectură scenică plină de farmecul teatrului „de altădată”, orchestrată în chip minuțios, cu puseuri de vitalitate interpretativă și primit cu ropote de aplauze. În cel de al doilea caz ne-a surprins un punct de vedere original și actual, ce opune lumea spiritelor aristocratice, învăluită în straiile artei (familia lui Liubov Ranevskaia) unei lumi noi, violent pragmatice, întrupată de Lopahin. Inegalitățile de interpretare, momentele în care hârjoneala dansantă din scenă este lipsită de suport semnificativ sau unele „demonstrații” regizorale ce se înfățișează mai degrabă ca mici divagații de la fluența discursului scenic obturează însă calea acestei producții către marea performanță. Alt text celebru, **Orfeu în infern** de Tennessee Williams, în interpretarea Companiei „Liviu Rebreanu” de la Naționalul din Târgu-Mureș, sub semnătura regizorală a lui Kincses Elemér, nu a reușit să se ridice la înălțimea pretențiilor Galei clujene, fie din cauza insuficienței apropierei a unor actrițe de esență personajelor, fie din cauza unei distribuiri eronate, credem noi: Rareș Budileanu (aici, un fel de „Fifi înaripatul”) în rolul Val Xavier.

O scrisoare pierdută la Chișinău

(scenariul și regia: Mona Chirilă), care, până în ultima zi a Galei, a fost cel mai viu discutat spectacol, fapt demn de luat în seamă într-o vreme când multe reprezentații cumini-mediocre – dacă nu cumva și unele cariere regizorale cumini-mediocre – se ascund cu dibăcie în spatele unor „politeturi” care derutează în privința staturii lor valorice reale. Cea de-a treia seară ne-a adus o șocantă propunere a Teatrului Național din Chișinău: **O scrisoare pierdută**, în regia lui Mihai Fusu. Suntem contrariați din start, când Trahanache, pe o bicicletă medicală, este urmărit, aievea, de statuia lui Ștefan cel Mare, pe soclul căreia, în final, va fi așezat

Cucuruzac, mai ales primul dintre ei aducând în spectacolul – modern – caragialian izul umorului de revistă...). De altfel, viziunea curajoasă a regiei, soluțiile ingenioase ale scenografei Arantxa Etcheveria (Franța), precum și vitalitatea unor interpreți ca Victor Ciutac (Trahanache), Angela Ciobanu (o Zoe opulentă, îmbrăcată în roz-bombon), Igor Caras (Tipătescu), Ion Mocanu (Pristanda) sau Oleg Danovski Grudko (Cetățeanul turmentat), ca și evoluția insolită a unor omniprezenți „paparazzi” sunt amenințate în ceea ce privește rezultatul artistic de numeroase alunecări în facilitate și chiar vulgaritate. Două spectacole

Surprizele plăcute ale Galei au venit din... subsolul teatrului, acolo unde, pe scena Studioului „Euphorion”, înființat de Dorel Vișan, spectatorii au văzut câteva mini-reprezentări de vioiciune intelectuală și emoție incendiară: **Clitemnestra sau crima** de Marguerite Yourcenar, în interpretarea Ilenei Negru, **Cerere în căsă-**

Pop (ce talent uriaș!), sau **Declarație** de Tudor Mușatescu, cu care actrița Elena Corb Ivănușcă a izbutit efectiv să ridice temperatura sălii printr-o demonstrație de virtuozitate comică, urmărită cu sufletul la gură și încheiată în ovațiile publicului. Nocturnele de la „Euphorion” cred că au însemnat cea mai frumoasă răsplată pentru

și actori în activitatea, uneori cam osificată, a acestor instituții. Iar cum organizatorii se gândesc să invite la edițiile viitoare, pe lângă spectacolele Teatrelor Naționale, și producții ale școlilor de teatru, acest efect al dialogului dintre generații va putea fi evaluat mai bine, într-un cadru concurențial.

Livada de vișini la TN Iași

torie de A.P. Cehov, în regia studentului Sorin Misirianțu (cu tinerii Ioan Isaiu, Alexandra Georgia Lungu și admirabilul Cornel Răileanu în prim-plan), **Memo**, un colaj de texte restituite în chip cinematografic de Mona Chirilă, la granița dintre nostalgie și comedie, cu pilduitoare inventivitate și o remarcabilă mobilitate a actriței Miriam Cuibus și a tânărului Dragoș

organizatori, în frunte cu Doina Moldova, directorul festivalului, Ion Vartic, noul director al Naționalului clujean, și Roxana Croitoru, secretarul literar, cea din urmă fiind prezentă oriunde era nevoie de un gând bun și de o inițiativă promptă. Aceste spectacole au demonstrat că Naționalele pot scăpa de rutină și anchiloză printr-o integrare a tinerilor regizori

Nu putem încheia șirul considerațiilor noastre înainte de a spune că reprezentanții la vârf ai Primăriei, Prefecturii și Consiliului județean nu au catadicsit să onoreze cu prezența lor această sărbătoare a teatrului. Este încă o dovadă că nu sărăcia e cel mai mare dușman al teatrului românesc, ci mizeria morală care îl înconjoară.

Ion Parhon

Sg *o serisoare găsită*

UȘI deschise, UȘI închise

S-a lăsat cam mult așteptat acest ultim număr al revistei (9/2000 – n.r.)! Felicitări pentru tema aleasă pentru dezbatere la „masa rotundă” și chiar vă rog să mai

mențineți această rubrică pentru că e extrem de utilă. Dovedește cât de importantă e astăzi pentru noi comunicarea. Vom putea schimba câte ceva în sis-

tem dacă vom reuși să găsim o cale de comunicare, dacă ne vom putea susține ideile și opiniile prin argumentări mature și serioase, și pentru asta avem nevoie să ne implicăm,